

EVLİLİK ÖĞRETİLEBİLİR Mİ?

IS IT POSSIBLE TO TEACH MARRIAGE?

Yelda SEVİM*

Öz

Bu çalışmada evlilik öncesinde yapılan çalışmalar, bunların önemi, ne derece başarılı oldukları, getirileri konusunda değerlendirmeler yapılmaktadır. Günümüz toplumlarında yapılan evliliklerin birçoğu hayal sayılabilecek, yüksek düzeydeki beklentilerle başlamaktadır. Geçmişten günümüze gerek ailenin işleyişinde, yapısında gerekse aile içi rol dağılımlarında farklılıklar gözlemlenmektedir. Ailenin yüklenmiş olduğu sorumluluklar ve rollerin çeşitliliği birçok aileyi evlilik öncesinden itibaren danışmanlık hizmeti almaya yönlendirmiştir. Gittikçe artan boşanma oranlarının azaltılması konusunda, gelişmiş ülkelerin üzerinde durduğu uygulamaların başında "Evlilik Öncesi Çift Eğitimi" gelmektedir.

Ülkemizde güçlü olan aile yapımıza rağmen, hızlı kentleşme, küreselleşme ve teknolojiye yeni yaklaşımlar gibi faktörler, boşanma oranlarının artışına neden olmuştur. Evlilik bilgi gerektirmektedir. Uygun eş bulmak, evlilikte uyum için yetmemektedir. Evlilik öncesi bireylerin bu konuda yeterli olup olmadıklarının bilincinde olmaları gerekmektedir. Öncelikle kendilerini iyi tanımalıdırlar. Evlilik öncesi kişisel gelişim önemlidir. Önemli bir nokta, sağlıklı bir evlilik inşa etmek için çiftlerin profesyonel destek almaları oluşabilecek pek çok tehlikeyi önler.

Çiftlerle yapılan psikolojik danışma ve evlilik öncesi eğitimler, bir arabanın bakımının yola çıkmadan önce dikkatli bir biçimde yapılmasına benzetilmektedir. Çiftleri en sık boşanma noktasına getiren beş tipik sorunu, önem sırasına göre; iletişim, birbirine uzak kişisel gelişim örüntüleri, cinsellik-aldatma-yakınlığın azalması, ekonomik sıkıntılar ve evlilik beklentileri konusunda anlayışsızlıklar olarak değerlendirecek olursak, çiftlerin boşanmalarını önleyecek; bir nevi aşılama anlamına gelebilecek evlilik öncesi çalışmalara ihtiyaç olduğu söyleyebiliriz.

Evliliğe hazırlık programları ve evlilik öncesi eğitimler, temelde ülke politikası olarak ele alınması gereken konulardır. Evlilik öncesi, evliliğin tüm aşamaları ile ilgili bilgilendirilmek şarttır. Bu da planlı, bilinçli bir hazırlığı gerektirmektedir. Evlilikte çıkabilecek problemleri önceden bilmenin ve alınabilecek tedbirler hakkında bilinçli olmanın önemi, bu konu hakkında yapılan bilimsel çalışmalarla da ortaya konmaktadır. Tek tek bireyler düzeyinde farkındalık oluşturmak yerine toplumsal bir bilinçlenme hedeflenmelidir. Boşanmaların azaltılması ve sağlıklı evliliklerin kurulması konusunda, bakanlık düzeyinde yapılacak çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Evlilik, Aile, Boşanma, Evlilik Okulu, Evlilik Öncesi Eğitimler.

Abstract

In this study, evaluations regarding premarital studies, their importance, how successful they are and their gains are evaluated. Many of the marriages in today's societies begin with high expectations, which can be counted as imaginary. From past to present, differences are observed both in functioning and structure of family, and distribution of family roles. The responsibilities taken by family and variety of roles have led many families to seek counseling service since their premarital period. On the subject of reducing progressive divorce rates, "Premarital Partner Education" is one of the applications that developed countries focus on.

Despite our strong family structure in our country, factors such as rapid urbanization, globalization and innovation in technology have led to an increase in divorce rates. Marriage requires knowledge. Finding a suitable partner is not sufficient for harmony in a marriage. Before marriage, individuals should be aware of whether they are sufficient or not in this subject. First of all, they should know themselves well. Personal development is important before marriage. An important point is that getting professional support by couples in order to build a healthy marriage averts many dangers that can occur.

Psychological counseling done with couples and premarital trainings resemble to the maintenance of a car carefully done before a journey. If we evaluate five common problems that often bring couples to the point of divorce according to their importance as; communication, personal growth patterns distant to each other, sexuality-deception-decreasing closeness, economic distress and lack of understanding of marital expectations, we can say that there is a need for premarital studies that could mean a kind of grafting which will prevent divorce by couples.

Preparatory programs for marriage and premarital trainings are subjects that essentially need to be considered as a country policy. Prior to marriage, it is necessary to be informed about all stages of marriage. Conscious preparation is necessary before marriage. This, in turn, requires a planned, conscious preparation. The importance of knowing problems that may arise in marriage in advance and the awareness of measures to be taken are also revealed through scientific studies on this subject. Instead of creating awareness on individual level, a social consciousness should be targeted. There seems to be a need for studies on ministry level in order to reduce divorces and to establish healthy marriages.

Keywords: Marriage, Family, Divorce, Marriage School, Premarital Trainings.

*Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi Sosyoloji Bölümü.

GİRİŞ

Bu çalışmada evlilik öncesinde yapılan çalışmalar, bunların önemi, ne derece başarılı oldukları, getirileri konusunda değerlendirmeler yapılmaktadır. Günümüz toplumlarında yapılan evliliklerin birçoğu hayal sayılabilecek, yüksek düzeydeki beklentilerle başlamaktadır. Geçmişten günümüze gerek ailenin işleyişinde, yapısında gerekse aile içi rol dağılımlarında farklılıklar gözlemlenmektedir. Ailenin yüklenmiş olduğu sorumluluklar ve rollerin çeşitliliği birçok aileyi evlilik öncesinden itibaren danışmanlık hizmeti almaya yönlendirmiştir. Gittikçe artan boşanma oranlarının azaltılması konusunda, gelişmiş ülkelerin üzerinde durduğu uygulamaların başında "Evlilik Öncesi Çift Eğitimi" gelmektedir.

Geleneksel olarak, aile ve evlilik sorunları büyük bir çoğunlukla ailedeki büyüklerin devreye girmesi ile, eşlerin kendileri tarafından, ya da dışarıdan bir kişinin yardımıyla çözülebildiği bilinmektedir. Önerisine başvuru alan kişi, akıllı ve deneyimli bir din adamı, aile büyüğü bir hekim ya da avukat olabilmekteydi. Ancak günümüzde, bu tür geleneksel yardım istekleri azalmıştır. Modernleşen toplumda evli çiftler arasındaki ilişkilerin sorunlu hale gelmesi sonucu, bu duruma bağlı olarak sorunların çözümü için destek isteyenlerin sayısında hızla yükselişe neden olmuştur. Bugün evli çiftler veya kişiler evliliklerindeki problemlerin önceliğine göre aile hekimlerine, evlilik danışmanlarına, sosyal hizmet uzmanlarına, halk sağlığı, ana-çocuk sağlığı ile ilgili kurumlara başvurumaktadırlar.

Modernleşen toplumlarda ailelerin küçülmesiyle birlikte, yaşlı kuşakların deneyimlerinden yararlanmada azalmıştır. Geleneksel toplumlardakinden farklı evlilik ve aile hizmetleri ortaya çıkmıştır.

Çiftlerle yapılan psikolojik danışma ve evlilik öncesi eğitimler, bir arabanın bakımının yola çıkmadan önce dikkatli bir biçimde yapılmasına benzetilmektedir. Çiftleri en sık boşanma noktasına getiren beş tipik sorunu, önem sırasına göre; iletişim, birbirine uzak kişisel gelişim örüntüleri, cinsellik-aldatma-yakınlığın azalması, ekonomik sıkıntılar ve evlilik beklentileri konusunda anlayışsızlıklar olarak değerlendirecek olursak, çiftlerin boşanmalarını önleyecek; bir nevi aşılama anlamına gelebilecek evlilik öncesi çalışmalara ihtiyaç olduğu söylenebilir.

Birey doğduğu ilk günden itibaren aile içinde, evlilikte uyum için gerekli olan tutum ve davranış modellerini farkında olmadan edinir. Aile, evlilik için rol model oluşturur. Fakat ailedeki bireyler yanlış tutum ve davranışlar sergiliyorlarsa ister istemez bireyler bu yanlış davranışları kendi evliliği için model olarak alacaktır. Ebeveylelerinin ilişki biçimlerini onaylamasalar da, gelecek yaşamlarında, kendi evliliklerinde ailelerinden öğrendikleri davranış kalıplarını farkına bile varmadan tekrarlayabileceklerdir.

1.AİLE

Toplumun temel taşı olarak olarak görülen aileye, gelişmiş ülkelerde verilen değer gittikçe artan bir öneme sahiptir. İhtiyaçtan dolayı aileye destek amaçlı çeşitli kurumlar ortaya çıkmıştır. İnsanın kendi ihtiyaçlarını karşılayacağı en doğal ortam kendi ailesidir.

Türk Aile Yapısı Özel İhtisas Komisyonu tarafından yapılan aile tanımına göre aile, kan akrabalığı, evlilik ve diğer yasal yollardan, aralarında akrabalık ilişkisi bulunan ve çoğunlukla aynı evde yaşayan bireylerden oluşan; bireylerin cinsel, psikolojik, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının karşılandığı, topluma uyum ve katılımlarının sağlandığı ve düzenlendiği temel bir birimdir (Nazlı, 2016, 18).

Ailenin kompleks bir yapısı vardır. Alt sistemlerden oluşmuştur ve bir amaca yönelmiştir. Tamamlanması gereken amacı ve görevleri, görevleri yerine getirmek içinde stratejileri vardır. Sistemin parçaları doğru işlemelidir. Herhangi birinde meydana gelen aksaklık bütünü de olumsuz etkileyecektir.

Ailenin zaman içindeki gelişimini betimlemek için ,aile yaşam döngüsü kavramı kullanılmaktadır. Başlangıçta evli çiftler, küçük çocuklu aileler, ergenlik döneminde çocuğu olan aileler ve yetişkin çocuklu aileler olmak üzere dört evreden oluşan aile yaşam döngüsü modeli Duvall tarafından geliştirilerek sekiz evreye çıkartılmıştır (Nazlı, 2016, 48). Her evrenin kendine özgü özellikleri ve sorunları mevcuttur. Bu sorunların çözümünde aileler destek almak zorunda kalabilirler.

2.EVLİLİK

Evlilik, insan hayatındaki en önemli ilişkilerin başında yer alır. Kısaca evlilik, birbirine yakınlık duyan karşı cinsten iki kişinin birlikte yaşamlarına devam etmek, aynı çatı altında yaşamak, çocuk yapmak ve onları yetiştirmek gibi amaçlarla yaptıkları karşılıklı bir anlaşmadır. Evliliğinde bir takım aşamaları vardır. Evliliğin aşamaları farklı özellikleri içinde barındırır. Bunlar; evliliğe hazırlık, evliliğin başlaması, çocuk yetiştirme ve olgunluk olmak üzere dört tanedir. Evliliğe hazırlık dönemi, çiftlerin birini tanıma aşamasıdır. Bu dönemde arkadaşlık, sözlülük ve nişanlılık evreleri görülür. Evliliğin başlama döneminde ise nikah esastır. Evlilikle beraber her iki tarafa da bazı roller ve sorumluluklar yüklenir. Çocuk yetiştirme dönemine girilmesiyle ebeveyn olma sorumluluklarını da çiftler almak zorunda kalır. Böylece, anne ve baba

statülerini de almış olur çiftler. Olgunluk döneminde çocukların evden evlenip ayrılmalarıyla eşler yalnız kalmaktadır. Bu dönemde de oluşan boşluktan dolayı sorunlar çıkabilmektedir (Özgüven, 2017, 23-24).

Mutlu bir evliliğin sırrı, eş seçiminin iyi yapılmasına bağlıdır. Evlilik öncesinde eşlerin birbirlerinin özelliklerini tanımaları evliliğin olup olamayacağı konusunda önceden akıllıca, sorun varsa çözümü konusunda düşünmelidirler. Günümüz modern toplumlarında bireylerin eş seçiminde özgürce davrandıkları yönünde fikir birliği olsa da bu seçimin tam olarak özgür bir seçim olduğunu söylemek imkansızdır. Gerek sosyal sınıf, statü, eğitim, vb.gibi birçok toplumsal faktörler bireylerin düşünce ve tercihlerini şartlandırmakta ve "eş seçimini" yönlendirmektedir. Eş seçme çok faktörlü, karmaşık bir süreçtir.

Eşlerde bulunan özelliklerin birbirine benzer özellikler (homogami) ya da farklı özelliklere (heterogami) sahip olması konusunda birbirine zıt görüşler vardır. Homogami görüşüne göre ekonomik durum, dini inanç,ırk ,eğitim,, yaş,sosyal değerler açısından eşlerin önemli ölçüde birbirlerine yakın olmaları evlilikte başarı şansını arttırmaktadır. Heterogamik görüşte ise eş seçiminde bireylerin kendilerinde olmayan özelliklere sahip olan kişilerle evlenirse mutluluğu yakalayacağı inancı mevcuttur. Ülkemizde eş seçme konusunda iki temel yaklaşım izlenmektedir. Birincisinde gençler kendi arasında anlaşıp, eşlerini belirledikten sonra ailelerinin onayına sunmaktadır. İkincisinde ise, aileler çocukları adına, eşleri seçmektedirler.

3. EVLİLİK ÖNCESİ DANIŞMANIN ÖNEMİ

Evlilik öncesi dönemde oluşturulabilecek görüş birliğinin, evliliğin başarılı olmasındaki önemi büyüktür. Bundan hareketle, evlilik öncesi psikolojik danışma ve ilişki geliştirme programları geliştirilmiştir. Ailedeki rollerin ve ergen özerkliğinin hızla değişmesi rol normlarıyla birlikte toplumsallaşma süreçlerini de etkilemiştir. Geçtiğimiz yarı yüzyılda aile ve iş yaşamındaki hızlı değişiklikler ve karmaşıklıklarla beraber, kişilerarası ilişkilerde taleplerin artışı gözlemlenmiştir. Bu hızlı dönüşüme rağmen çiftlere sunulabilecek destek ve kaynaklar aynı hızda artmamıştır. Kişisel sorunlar, çiftlerin çatışma sorunu yaşaması ve ayrılması gibi nedenlerin; aile, iş ve toplumsal ilişkilerdeki olumsuz etkisi nedeniyle, çare bulucu terapiler ve önleyici eğitim, ilişki geliştirme programları geliştirilmiştir. Evlilik öncesi psikolojik danışma niteliğindeki ilk çalışmalar, II. Dünya Savaşı öncesinde ABD' de kilisede, toplum merkezlerinde ve bazı üniversitelerde dersler şeklinde başlamıştır. Evliliğe hazırlık konusuna eğilim özellikle 1980'li yıllardan itibaren artış göstermiştir. ABD' de evliliğe hazırlık konusunda eğitim ilk kez 1925 yılında E.R.Groves tarafından "evlilik ve aile hayatına hazırlık kursu" ismiyle verilmiştir. Bu konuyu tanıtmak amacıyla bir seri kitap yayınlanmıştır (Şen, 2009, 51). Kurumsal olarak ilk evlilik eğitimleri 1932' de ABD' de Merrill- Palmer Enstitüsü'nde verildiği ifade edilmektedir (Kalkan vd., 2015, 41-42).

Türkiye'de evlenecek çiftlere yönelik, evlenmeden önce uygulanan eğitim programları niteliğindeki çalışmalardan ilki, "evlilik okulu" ismiyle 1998 yılında, İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü tarafından gerçekleştirilmiştir (Sürerbıçer, 2008, 43). Bu çalışmada çiftlere aile yaşam döngüsü, evlilik öncesi ilişkilerin doğası, evliliğe hazırlık, evlilik güç çatışması, ilişkilerde denge ve uyum sağlama becerileri, çalışma hayatı ve evlilik, evlilikte cinsel uyum ve cinsel sorunlar, iletişim çatışmaları, iletişim becerileri ve karar verme gibi konularda konferanslar verilmiştir. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından, sağlıklı ailelerin kurulması ve her yönüyle güçlü evliliklerin yapılması amacıyla düzenlenen "Evlilik Öncesi Eğitim" programı, pilot uygulamayla öncelikli olarak bazı il ve ilçelerde uygulamaya konulmuştur. Yine başka bir projede de, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Türkiye Belediyeler Birliği arasında 1 Eylül 2012 tarihinde "Evlilik Öncesi Eğitim"e yönelik protokol imzalanmıştır. Bu protokolün etki alanı genişletilerek eğitimin ülke genelinde yaygınlaştırılması planlanmıştır. Evlilik Öncesi Eğitim Projesi'nde; genç eş adaylarına, dört saatlik eğitim seti içerisinde, evlilikte iletişim ve yaşam becerileri, evlilik ve sağlık, evlilik ve hukuk başlıkları altında bilgi verilmesi amaçlanmıştır. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından başlatılan bu projenin dört saatlik bir süre içerisinde istenilen eğitimi vermeyeceği kesindir. Ama evlenecek gençlerde farkındalık oluşturması ve projenin başlangıç olmasından dolayı önemli bir adım olarak görülebilir. Ülkemizde son yıllarda evlilik öncesi eğitimler ile ilgili bazı belediyelerin bazı danışmanlık şirketlerinin ve bazı üniversitelerin çalışmalar yaptıklarını görmek mümkün (Koçak vd., 2015, 81).

2008 yılında Elazığ İli Valiliğince Anne -Baba Okulu Projesi gerçekleştirilmiştir. Elazığ ili ve bütün ilçelerini kapsayan projede anne ve babalara evlilik, ebeveynlik, aile sağlığı vb. konuları kapsayan çeşitli konularda eğitimler verilmiştir. Katılımcıların çoğunu kadınlar oluşturmuştur. Malesef yeterli sayıda erkek katılımcı sayısına ulaşamamıştır. Elazığ Belediyesi tarafından açılan Anne Üniversitesi programına da katılım oranı yüksek olmuştur. Kadınların aile, evlilik, ebeveynlik, iletişim becerileri vb. konuları kapsayan bu eğitimlere yoğun ilgi gösterdikleri saptanmıştır. Toplumumuzda bu tür etkinliklere olumlu bakılmaktadır. Sevim ve Gezer'in 2008 yılında Elazığ ilinde, 1015 evli kadın üzerinde yapmış olduğu alan araştırması sonuçlarında kadınların eşlerini tercih etme nedenlerinin başında öncelikle dürüst olması, kişilik

özellikleri, aile yaşantısı, seçilen eşin kendilerine olan sevgisinin ise dördüncü sırada olduğu görülmüştür. Kadınların eşleriyle yaşadıkları problemlerin başında sırasıyla iletişimsizlik problemi, çocuklarla ilgili problemler, her iki tarafın aileleriyle yaşadıkları sorunlar gelmektedir. Cinsellikle ilgili sorunlar araştırmacılara çekinilerek ifade edilmiştir. Bu konuda yardım alınabilecek ve yönlendirilebilecek mercilere ihtiyaç duyulmaktadır. Kadınlar tarafından boşanmaya sebep olarak, en başta aldatma, ikinci olarak da şiddet gösterilmektedir(Sevim vd., 2009, 525-536). Bu çalışmada evlilikteki sorunların başında görülen iletişim becerilerindeki zayıflıklar, evlilik öncesi eş adaylarına verilecek olan iletişim becerileri kazandırmaya yönelik derslerin önemini açıkça ortaya koymaktadır. Eşler arasındaki etkili iletişim, ilişkiden alınan doyumunu artırır ve boşanma riskini azaltır. Evliliğin ilk yıllarındaki iletişimdeki güçlükler, aşk ve bağımlılık duygularının yoğunluğu nedeniyle olumsuzluk yaratmayabilir. Zaman içinde ilişkiden alınan doyum azalabilir. Çatışma çözmedeki güçlükler ailede çeşitli sorunlara yol açabilir. Etkili önleme çalışmaları evliliğin gidişatını olumlu yönde etkiler. Bu konuyla ilgili, evlilik ilişkilerinde oluşan problemlerin çözülmesi için Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 'Aile ve Boşanma Süreci Danışmanlığı' hizmeti sunulmaktadır. Bu hizmetten yararlanan 5133 çiftten 1736'sı boşanmaktan vazgeçmiştir. Sekiz yıllık evli olan bir çift, dört terapi uygulamasından sonra birbirlerini daha iyi anladıklarını ve boşanmaktan vazgeçtiklerini ifade etmişlerdir. Terapilerde konuştukları kadar, evlerinde eşleriyle iletişim kuramadıklarını belirtmişlerdir (www.haberturk.com). Bu örnek te, evliliğin öğrenilebilir bir süreç olduğunu göstermektedir.

Evlilik öncesi psikolojik danışmada, ilişkinin olumsuz duygularını ele almanın yanında olumlu olan yönlerini de koruma esastır. Evlilik öncesi çift terapisi almanın yararlarından birisi de gelecekte karşılımlarına çıkabilecek sorunlar karşısında, alınacak psikolojik yardımlar hakkında bilinçlenmektir.

Yeni evli bireyler başlangıçta evlilikten yüksek düzeyde doyum sağlarken, 1-2 yıl sonra çiftler ilişkilerinde yeni rollerle yüzleşme durumunda kalabilirler. Çatışmaları çözerken yeni yollar bulmakta güçlük çekebilirler. Evlilik öncesi psikolojik danışmada bazen empati kurma yöntemi bazen de beceri kazandırma merkezli yöntem uygulanmaktadır. Dünyadaki ve ülkemizdeki boşanma oranlarına baktığımızda evlilik öncesi psikolojik danışmanın zaruri hale geldiğini söyleyebiliriz. Birçok çift, yaşadıkları çatışmaları etkili bir şekilde çözebilmelerine yardımcı olacak iletişim becerilerinden yoksundur.

Evlilik öncesi psikolojik danışma genel olarak iki unsur üzerinde odaklanır. İlk olarak çiftlere iletişim ve problem çözme becerileri öğretilir. İkinci olarak da evlilik yaşamı ile ilgili bilgiler öğretici olarak sunulur. Toplumda boşanmanın ve evlilik sorunlarının tamamen ortadan kaldırılması elbette mümkün değildir. Fakat evlilik öncesi, sorunlar ortaya çıkmadan önce müdahalenin yapılması için uygun bir zaman olarak görülmektedir. Evlilik öncesi psikolojik danışmanın hem yararları hem de amaçları şu şekilde sıralanabilir.

- Evliliğin sadece kişilerarası ilişkiler olmadığını, bir sosyal kurum olarak çok boyutlu bir organizasyon olduğunu gösterir.
- Evlenecek bireyin evlilik kararını gözden geçirmesini sağlar.
- Sorunlarla başa çıkmada kullanılacak beceriler öğretilir.
- Evlendikten sonra ihtiyaç duyduklarında çiftlerin yardım alabileceği eğitsel ve psikolojik kaynaklarla ilgili bilgi verilir.
- Evlilikte ortaya çıkabilecek doyumsuzluk ve istikrarsızlık riskini azaltabilir(Kalkan vd., 2015, 61-62).

Evlilik sorunları üzerine yurt içinde ve dışında yapılan çalışmalarda şu konular üzerinde durulmuştur: İletişim çatışmaları, aile içi şiddet, cinsel sorunlar, madde bağımlılığı ve ekonomik sorunlar (Kalkan vd., 2015, 71).

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Evlilik hazırlığı yapan çiftlerin, birbirini olduğu gibi kabul etmesi; kültür, eğitim, yaş, hayata bakış açısı, ekonomik durum gibi farklılıkları dile getirmeden, aralarındaki benzer ortak noktaları ön plana çıkarması gerekir. Bireyler eş seçerken kendisine tamamen uyumlu birisini bulması oldukça zordur. Birbirine çok uyumlu olarak gösterilen çiftlerde de eksiklikler muhakkak olacaktır. Tıpkısının aynısı özellikleri karşımızdaki kişide ararken evlilik yaşını kaçırabiliriz. Aradığımız kişide göz önünde bulundurmanız gereken, benzerliklerin yani artıların fazla olmasıdır. Evlilikte birbirini sevmek yeterli değildir. Önemli olan evlenecek kişilerin birbirini tamamlayabilmesidir.

Evlenecek bireylerin karşı cinsle ilişkilerinde yaşadıkları sorunların henüz evlenmeden ele alınması, konuşulması, bu sorunların nasıl çözüleceği konusunda bilgilendirilmesi ve iyi bir iletişim kurabilme konusunda farkındalık kazanmaları yoluyla evlilikte yaşanabilecek pek çok olası sorunun önüne geçilebilir. "Psikolojik danışmada pek çok alanda olduğu gibi, çift ve aile danışmasında da önleyicilik önemli bir yere sahiptir. Erken müdahale, gençlerin gerçekçi beklentileri benimsemelerine, evlilik rolleri ve sorunlarını daha

gerçekçi biçimde anlamalarına, evlilikle ilgili iletişim ve çatışma çözme becerilerini geliştirmelerine yardım eder ve ilişkide bağlılığı geliştirmede ve sıkıntılı ilişkilerin risklerini azaltmada etkilidir” (Avcı,2013:11).

Ülkemizde evlilik öncesi yapılan çalışmalar oldukça yenidir. Bu çalışmalarda eğitim veren bireylerin alanlarında uzmanlaşmış olması şarttır. Eğiticilerin eğitimi gereklidir. Eğitime katılımın sayısını arttırmak için, alınacak bilgilerin kalıcılığı ve yararlı olması açısından bu durum önemlidir. Valilikler, belediyeler, milli eğitim müdürlükleri, müftülükler, üniversiteler “Evlilik Okulu” projeleri başlatmalıdırlar. Bu eğitim programlarına özendirici kampanyalar düzenlenmelidir.

Evliliğe hazırlık programları ve evlilik öncesi eğitimler, temelde ülke politikası olarak ele alınması gereken konulardır. Evlilik öncesi, evliliğin tüm aşamaları ile ilgili bilgilendirilmek şarttır. Bu da planlı, bilinçli bir hazırlığı gerektirmektedir. Evlilikte çıkabilecek problemleri önceden bilmenin ve alınabilecek tedbirler hakkında bilinçli olmanın önemi, bu konu hakkında yapılan bilimsel çalışmalarla da ortaya konmaktadır. Tek tek bireyler düzeyinde farkındalık oluşturmak yerine toplumsal bir bilinçlenme hedeflenmelidir. Boşanmaların azaltılması ve sağlıklı evliliklerin kurulması konusunda, bakanlık düzeyinde yapılacak çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Avcı Haskan, Ö.(2013). *Evliliğe Hazırlık Programının Çift İlişkileri ve İlişki İstikrarı Üzerindeki Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bilim Dalı.
- Kalkan, M., Hamamcı, Z. Yalçın, İ. (2015). *Evlilik Öncesi Psikolojik Danışma*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Koçak, H, Köse,Z. (2015). Evlilik Öncesi Eğitimin Aile ve Toplum Mutluluğuna Katkıları. *The Journal of Academic Social Science Studies*, No: 38, s74-83.
- Nazlı, S. (2016). *Aile Danışmanlığı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özgüven, İ. E. (2017). *Evlilik ve Aile Terapisi*. Ankara:Nobel Yayınevi.
- Sevim, Y., Gezer Şen, B. (2009). Kadın Bakış Açısıyla Evlilik: Aile Sosyolojisi Açısından Bir Değerlendirme. *Uluslararası – Disiplinlerarası Kadın Çalışmaları Kongresi I. Cilt*, 05 – 07 Mart, 525-536.
- Sürerbiçer, F.S. (2008). *Boşanmış Bireylerin Deneyimlerine Göre Evlilik Eğitimi Gereksinimi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimin Kültürel Temelleri Anabilim Dalı.
- Şen, B. (2009). *Evlilik Üzere Başvuruda Bulunan Bir Grup Nişanlı Çiftin Evlilik ve “Evlilik Öncesi Çift Eğitimi”ne İlişkin Bilgi, Görüş ve Değerlendirmeleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı.
- <https://www.haberturk.com/yasam/haber/1179354-aile-danismanligi-aileleri-kurtariyor>, Erişim Tarihi:17.11.2018.